

**PROCEDURY ZWIĄZANE
Z ZAPEWNIENIEM
BEZPIECZEŃSTWA
W PRZEDSZKOLU NR 1
„BAJKOWY ZAMEK”
W POZNANIU**

Podstawa prawna:

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 2 kwietnia 1997 (Dz. U. 1997, NR 78 poz. 483 - art. 72).

Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. Nr 256 z 2004, poz. 2572 ze zmianami)

Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy - ustawa z dn. 25 lutego 1964r. (Dz. U. Nr 9 ze zmianami);

Karta Nauczyciela Art. 6 ustawy z dnia 26.I.1982r. (Dz. U. z 2006 r.nr97, poz.674 ze zmianami);

Rozporządzenie MEN i S w sprawie bezpieczeństwa higieny w publicznych i niepublicznych placówkach (Dz. U. Nr 6 poz. 69);

Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz.624 z 2002r. Nr 10, poz. 96, z 2003r. Nr 146, z 2004r. Nr 66,poz. 606 oraz z 2005r. Nr 10, poz. 75);

Rozporządzenie MEN i S z dn.31stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wobec dziecka i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr, poz. 198);

Prawo o ruchu drogowym- ustawa z dn. 20. Czerwca 1997r. (Dz. U. z dnia 19 sierpnia 1997 r.);

Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2009 r. nr 12, poz.68-art.23 ust. 4 oraz ust.5);

Kodeks Pracy

Statut Przedszkola.

I. PROCEDURA - dotyczy bezpieczeństwa dzieci podczas ich pobytu w Przedszkolu

II. PROCEDURA - dotyczy przyprowadzania i odbioru dziecka z przedszkola, w tym:

1. Postępowanie podczas przyprowadzania dziecka.
2. Postępowanie podczas odbioru dziecka.
3. Postępowanie w sytuacji nieodebrania dziecka z przedszkola lub zgłoszenia się po dziecko osoby nie posiadającej upoważnienia,
4. Postępowanie w przypadku gdy wychowawca podejrzewa, że dziecko, z przedszkola odbiera rodzic (opiekun prawny) będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
5. Postępowanie w przypadku odbierania dziecka z przedszkola przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub wolnym związku.

III PROCEDURA - dotyczy przypadku, gdy na terenie przedszkola zdarzył się dziecku nieszczęśliwy wypadek.

IV PROCEDURA – dotyczy sytuacji, gdy dziecko samowolnie opuści teren przedszkola

V PROCEDURA - dotyczy przypadku gdy wychowawca otrzymuje informacje, że istnieje sytuacja, w której dziecko pozostawione jest w domu bez opieki, zaniedbane

VI PROCEDURA - dotyczy przypadku, gdy do przedszkola uczęszcza dziecko przewlekłe chore.

VII PROCEDURA - dotyczy zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw w ogrodzie, spacerów i organizowanych wycieczek poza teren przedszkola.

VIII PROCEDURA - dotyczy zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

IX PROCEDURA - dotyczy postępowania nauczyciela w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia dziecka wobec, którego stosowana jest przemoc lub zachowania agresywne.

X PROCEDURA - dotyczy przypadku zauważenia na terenie przedszkola niebezpiecznych przedmiotów

XI PROCEDURA - dotyczy postępowania w przypadku podejrzenia, że w przedszkolu mogą znajdować się środki odurzające

Cel główny:

Wprowadzenie procedur dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Przedszkolu nr 1 „Bajkowy Zamek” w Poznaniu znajduje swoje uzasadnienie w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo każdego dziecka objętego opieką naszej placówki. W sytuacjach trudnych oraz zagrażających bezpieczeństwu dziecka nauczyciele i pozostały personel przedszkola są zobowiązani postępować zgodnie z przyjętymi procedurami.

Rodzice zobowiązani są znać i przestrzegać postanowienia niniejszego dokumentu.

Sposób prezentacji procedur:

1. Udostępnienie dokumentu na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej przedszkola.
2. Zapoznanie wszystkich pracowników przedszkola z treścią procedur.
3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

Dokonywanie zmian w procedurach.

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach dotyczących bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również Rada Rodziców.

Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Procedura I

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PODCZAS POBYTU W PRZEDSZKOLU

1. Przedszkole sprawuje opiekę nad dziećmi, dostosowując metody i sposoby oddziaływań do wieku dziecka i jego możliwości rozwojowych, potrzeb środowiska z uwzględnieniem istniejących warunków lokalowych, a w szczególności zapewnia bezpośrednią i stałą opiekę nad dziećmi w czasie pobytu w placówce oraz w trakcie zajęć poza jej terenem.
2. Nauczyciel musi być świadomy odpowiedzialności za życie i zdrowie dzieci, jaka na nim spoczywa. Troska o pełne bezpieczeństwo wychowanków powinna być priorytetem wszelkich jego działań.
3. Nauczyciel musi mieć świadomość, że odpowiada za zdrowie i życie dzieci, a w przypadku ich narażenia poniesie za to pełną odpowiedzialność dyscyplinarną i karną.
4. Przedszkole zapewnia dzieciom pełne poczucie bezpieczeństwa – zarówno pod względem fizycznym jak i psychicznym, za to poczucie bezpieczeństwa również odpowiada nauczyciel.
5. Przedszkole w swoich działaniach stosuje obowiązujące przepisy BHP i ppoż., które są określone w „Instrukcji Ppoż.” obowiązujących na terenie przedszkola
6. Dzieci są przyprowadzane do przedszkola od godziny 6.00 przez rodziców bądź inne osoby upoważnione przez rodziców. Rodzice są poinformowani o sposobie przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola. Obowiązuje zasada, że rodzice rozbierają dziecko w szatni i wprowadzają dziecko do sali, w której zbierają się dzieci do godz. 7.00, lub wyznaczonej harmonogramem pracy danego oddziału. Analogicznie sami odbierają dziecko bezpośrednio z grupy.
7. Odbiór dzieci z przedszkola jest możliwy wyłącznie przez rodziców lub inne pełnoletnie osoby przez nich upoważnione (pisemne oświadczenie jest składane na początku roku szkolnego wraz z podaniem numeru pesel osoby upoważnionej).
8. Nauczyciel powinien nie tylko wiedzieć, ale także widzieć, kto odbiera dziecko z przedszkola. Z terenu przedszkolnego można pozwolić dziecku odejść dopiero wtedy, gdy rodzic dotarł na miejsce pobytu grupy.
9. Szczegółowe zasady przyprowadzania i odbierania dzieci z przedszkola przez rodziców (prawnych opiekunów) lub upoważnioną przez nich osobą zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo zawiera „**Procedura** dotycząca przyprowadzania i odbioru dziecka z przedszkola”
10. Dzieci są objęte ciągłym dozorem i opieką, nie mogą być pozostawione bez opieki dorosłych nawet na sekundę.
11. Od rana są organizowane zajęcia i zabawy, aby dzieci mogły spędzać czas atrakcyjnie, aktywnie a przede wszystkim bezpiecznie.
12. Dzieciom, które już weszły do sali, nie wolno podczas dnia wychodzić z niej samowolnie, bez pozwolenia i dozoru. Nie wolno im też samowolnie wychodzić z budynku przedszkola. Dziecko przez cały czas powinno być otoczone opieką nauczyciela lub upoważnionego przez niego lub dyrektora pracownika przedszkola, sprawującego w danym momencie opiekę nad dziećmi.
13. Podczas zabaw dowolnych w sali zwraca się uwagę na zgodną i bezpieczną zabawę dzieci, zgodne korzystanie ze wspólnych zabawek i uczy dzielenia się nimi.
14. Nauczyciele obserwują dzieci podczas zabaw, kierują zabawą lub ją inspirują, ewentualnie ingerują w konflikty między dziećmi, jeśli te nie są w stanie ich rozwiązać. W czasie zabaw dowolnych nauczyciel zwraca przede wszystkim uwagę na bezpieczeństwo dzieci, odpowiada za stan zabawek i sprzętu, którym bawią się dzieci.
15. Nauczyciel ustala wspólnie z dziećmi zasady i normy obowiązujące w grupie, wdraża dzieci systematycznie do zgodnej zabawy, do przestrzegania zasad

zgodnego współżycia z rówieśnikami, uczestniczy w zabawach dzieci. Zapoznaje dzieci i ich rodziców z systemem nagród i kar obowiązujących w danej grupie.

16. Podczas pobytu dzieci na terenie przedszkolnym od pierwszych dni września uczy się dzieci korzystania z urządzeń terenowych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Ustala się normy i zasady korzystania z tego sprzętu.

17. Codziennie rano pracownik (konserwator lub pracownik ds. lekkich) ma obowiązek sprawdzić, czy urządzenia ogrodowe są sprawne i nie stanowią żadnego zagrożenia dla zdrowia i życia dzieci. Musi mieć świadomość odpowiedzialności za należyte wykonanie tego obowiązku. Nie zwalnia to jednak nauczyciela z obowiązku sprawdzenia sprzętu, z którego korzystają jego dzieci.

18. Nauczyciel opuszczając salę w celu wyjścia i ubrania dzieci do ogrodu przedszkolnego, na wycieczkę, spacer itp., przelicza je i z grupą udaje się do szatni. Nauczyciel przebywa zawsze w szatni razem z dziećmi. Pomoc nauczyciela jest zobowiązana do wspólnego z nauczycielką przygotowania dzieci do wyjścia z przedszkola.

19. Każda nauczycielka wychodząc z dziećmi do ogrodu przedszkolnego zobowiązana jest sprawdzić, czy furtka na zaplecze i parking jest zabezpieczona.

20. W czasie pobytu dzieci w ogrodzie nie przewiduje się możliwości gromadzenia nauczycielek w jednym miejscu. Nauczyciele powinni być w bezpośrednim kontakcie ze swoimi dziećmi i przebywać w miejscach potencjalnie największych zagrożeń.

21. Podczas pobytu dzieci w ogrodzie przedszkolnym wraz z nauczycielką może przebywać pomoc nauczyciela. – nauczycielki same decydują o tym, czy potrzebują wsparcia innego pracownika.

22. Podczas zabaw nie wolno dzieciom oddalać się samowolnie z terenu. Dzieci wracają z terenu kolumną prowadzoną przez nauczyciela. Po ustawieniu podopiecznych w kolumnę nauczyciel powinien każdorazowo sprawdzić, czy wszystkie dzieci będące w danym dniu w jego grupie znajdują się w kolumnie.

23. Podczas zajęć obowiązkowych zawsze należy przemyśleć organizacyjnie, tok ćwiczeń ruchowych, przebieg zabawy pod kątem bezpieczeństwa dzieci. Nauczyciel musi przewidywać ewentualne zagrożenia i im przeciwdziałać.

24. Przy przemieszczaniu się grupy, np. na zajęcia dodatkowe, do szatni, na wycieczki piesze, dzieci ustawiają się parami i tak samo się przemieszczają. W szatni, ubikacji oraz w łazience dzieci podlegają szczególnej kontroli ze strony pracowników przedszkola; pomoce nauczyciela zobowiązane są do monitoringu tych pomieszczeń.

25. Obowiązuje harmonogram dyżurów w szatni przedszkola dla pracowników, którzy zabezpieczają główne wejście do przedszkola. Pracownik dyżurujący przy wejściu głównym do przedszkola monitoruje „ruch” dzieci i dorosłych w szatniach i na głównym korytarzu. W razie zauważenia czegoś niepokojącego, natychmiast powiadamia innych współpracowników. Nie wolno pracownikom opuszczać miejsca dyżuru pod groźbą służbowych sankcji. Zwolnienie z obowiązków może wydać dyrektor przedszkola. Wykaz „dyżurów” zamieszczony jest przy liście obecności.

26. Każdy pracownik przedszkola zobowiązany jest o sprawdzanie zabezpieczeń drzwi, okien, bram w trakcie swojej pracy oraz zabezpieczenie dostępu dzieci do środków chemicznych

27. Każde wyjście nauczyciela z grupą poza teren przedszkola wpisywane jest do zeszytu wyjść z podaniem miejsca i celu wyjścia, (są to tzw. wycieczki w ramach zajęć programowych)

28. Organizacja wycieczek wyjazdowych odbywa się na podstawie „Procedury dotyczącej zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw w ogrodzie, spacerów i organizowanych wycieczek poza teren przedszkola”.

29. Planowanie, organizacja i przebieg wycieczek powinny być zgodne z obowiązującym w przedszkolu regulaminem wycieczek.

30. Nauczyciele mają ściśle wyznaczone godziny pracy z dziećmi. Obowiązkiem nauczyciela jest punktualne przychodzenie do pracy; nie jest dopuszczalne spóźnianie się. Nauczyciel ma obowiązek zgłosić dyrekcji fakt spóźnienia do pracy i podać jego przyczynę.

31. Nauczycielowi nie wolno pozostawić dzieci w grupie bez opieki, gdy nie ma jeszcze zmiennika. W takiej sytuacji dyrektor ma prawo polecić nauczycielowi pozostanie w grupie. Polecenie dyrektora jest dla nauczyciela obowiązujące.

32. Nie wolno podczas pracy z dziećmi zostawić ani na chwilę grupy samej. Gdy nauczyciel musi wyjść, np. do telefonu, toalety, grupą powinna zająć się osoba z obsługi grupy (pomoc nauczyciela) lub inny pracownik przedszkola.

Nauczyciel powinien ograniczyć swoją nieobecność do minimum.

33. W razie wystąpienia wypadku dziecka na terenie przedszkola lub poza nim nauczyciel jest obowiązany:

- zapewnić udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej a w razie konieczności wezwać pogotowie ratunkowe;
- zabezpieczyć pozostałe dzieci w grupie, podjąć środki zapobiegawcze (w stosunku do dzieci, nauczycieli czy pozostałych pracowników przedszkola);
- zawiadomić rodziców, opiekunów dziecka;
- niezwłocznie powiadomić dyrektora przedszkola;
- o zaistniałym zdarzeniu poinformować nauczycielkę zmienniczkę;
 - Dyrektor przedszkola zobowiązany jest powiadomić o wypadku śmiertelnym, ciężkimi zbiorowym niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty, a w przypadku zbiorowego zatrucia zawiadomić niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.

34. Procedura powypadkowa związana z dokumentowaniem wypadku określona jest w instrukcji BHP obowiązującej Przedszkolu, a szczegółowe kroki nauczyciela w trakcie wypadku określone są w „Procedurze dotyczącej przypadku gdy na terenie przedszkola zdarzy się dziecku nieszczęśliwy wypadek”.

35. Dzieci powinny być przyprowadzane do przedszkola od godziny otwarcia, czyli od 6.00 do 8.30, a odbierane w godzinach deklarowanych w Umowie cywilnoprawnej zawartej z przedszkolem, nie później jednak niż do godz. 17.00, tj. do czasu zamknięcia placówki. Inne godziny przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola rodzic zobowiązany jest uzgodnić z wychowawcą grupy.

36. Dziecko przyprowadzone do przedszkola musi być zdrowe, a w przypadku zachorowania dziecka w czasie pobytu w przedszkolu rodzic zobowiązany jest do odebrania dziecka. W sytuacjach infekcji, chorób skórnych, zakaźnych dziecko nie może uczęszczać do przedszkola do czasu całkowitego wyleczenia. Rodzic zobowiązany jest do przedstawienia

zdolności dziecka do przedszkola od lekarza po przebytych chorobach zakaźnych.

37. Rodzice zobowiązani są wiedzieć, jakie przedmioty, rzeczy dziecko przynosi do przedszkola. W przypadku, gdy są to przedmioty niebezpieczne, należy dziecku zabrać te przedmioty. Rodzic zobowiązany jest sprawdzić kieszenie dziecka, czy dziecko czegoś nie ukrywa.

38. Do przedszkola nie wolno dawać dzieciom komórek.

39. „Piątek z zabawką” jest dniem, w którym dzieci mogą przynieść swoje zabawki z domu. Muszą to być zabawki bezpieczne. Za przyniesione zabawki odpowiada rodzic.

40. W przedszkolu będą robione zdjęcia z różnych okazji. Rodzice na początku roku szkolnego, podpisują stosowne deklaracje.

41. Decyzję o noszeniu przez dziecko kolczyków w przedszkolu podpisują rodzice.

42. W przypadku badania dzieci na terenie przedszkola pod kątem pedagogicznym i zdrowotnym dla celów naukowych, deklarację zgody podpisują rodzice.

43. Nauczyciele nie mają prawa podawać dzieciom żadnych lekarstw. W przypadku, gdy dziecko wymaga codziennej pomocy medycznej na terenie przedszkola, decyzję podejmuje dyrektor, który ustala zasady tej pomocy z rodzicami i personelem medycznym, który mógłby tę pomoc medyczną sprawować nad dzieckiem lub organizuje temu dziecku nauczanie indywidualne.

44. Przedszkole pośredniczy w rocznym ubezpieczeniu dzieci od następstw nieszczęśliwych wypadków. Rodzice, którzy nie wyrażają zgody na ubezpieczenie ich dziecka, zobowiązani są złożyć odmowę ubezpieczenia na piśmie w obecności dyrektora.

Procedura II

PRZYPROWADZANIA I ODBIERANIA DZIECKA Z PRZEDSZKOLA

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Procedura służy zapewnieniu dzieciom pełnego bezpieczeństwa w czasie przyprowadzania i odbierania z przedszkola oraz określenia odpowiedzialności Rodziców lub innych osób przez nich upoważnionych (zwanym dalej opiekunami), nauczycieli oraz pozostałych pracowników przedszkola.

1. PRZYPROWADZANIE DZIECI

- 1) Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do przedszkola i z przedszkola odpowiadają rodzice/prawni opiekunowie/ lub osoby upoważnione.
- 2) Nauczyciel bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
- 3) Nauczycielka przedszkola nie ponosi odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dziecka pozostawionego przez rodziców/ opiekunów/ lub osoby upoważnione przed wejściem do budynku.
- 4) Rodzice /prawni opiekunowie/ lub osoby upoważnione mają obowiązek przyprowadzać do przedszkola dziecko zdrowe. Wszelkie dolegliwości dziecka zobowiązani są zgłaszać nauczycielowi i udzielać wyczerpujących informacji na ten temat.
- 5) Nauczyciel ma prawo odmówić przyjęcia dziecka, jeśli jego stan sugeruje, że nie jest ono zdrowe.
- 6) Nauczyciel ma prawo dokonać pomiaru temperatury dziecka, jeśli z jego obserwacji wynika, że dziecko może być chore. W przypadku, kiedy temperatura dziecka wskazuje na stan podgorączkowy lub chorobowy, nauczyciel odmawia przyjęcia dziecka do grupy.
- 7) Dziecko należy przyprowadzić do przedszkola do godz. 8:30, lub w dowolnym czasie, po uprzednim poinformowaniu przedszkola o późniejszym przybyciu dziecka.

2. ODBIERANIE DZIECI

- 1) Odbiór dzieci z przedszkola jest możliwy wyłącznie przez rodziców bądź inne upoważnione osoby dorosłe.
- 2) Wydanie dziecka innym osobom, niż rodzice /prawni opiekunowie/ może nastąpić tylko w przypadku pisemnego „upoważnienia do odbioru dziecka” podpisanego przez rodziców/ prawnych opiekunów (załącznik nr 1 do Procedury). Wypełnione upoważnienie z wykazem osób odpowiedzialnych za odbiór dziecka z przedszkola rodzice/ opiekunowie składają osobiście w przedszkolu.
- 3) Pracownik przedszkola, w razie najmniejszych wątpliwości, ma obowiązek sprawdzić zgodność danych osoby odbierającej dziecko z przedszkola z dokumentem tożsamości.
- 4) Jeśli okaże się, że dane nie są zgodne, pracownik przedszkola powiadamia rodziców/ prawnych opiekunów i dyrektora placówki oraz nie wydaje dziecka, do wyjaśnienia sprawy.

- 5) Przy odbieraniu dziecka z ogrodu przedszkolnego wymaga się od rodziców /prawnych opiekunów/, aby podeszli razem z dzieckiem do nauczyciela i zgłosili fakt odebrania dziecka.
- 6) Rodzice/opiekunowie/ po odebraniu dziecka są zobowiązani opuścić plac zabaw.
- 7) W przypadku pozostania rodzica /opiekuna/ na placu przedszkolnym po odebraniu dziecka (np. rozmowa rodzica z nauczycielem), nauczyciel nie odpowiada już za bezpieczeństwo dziecka.
- 8) Dopuszcza się możliwość wydania dziecka innej osobie, niż wymienione w „upoważnieniu do odbioru”, jednak wyłącznie po uprzednim przekazaniu takiej informacji przez rodziców/ prawnych opiekunów bezpośrednio nauczycielowi w formie pisemnego, jednorazowego upoważnienia.
- 9) Przedszkole nie wydaje dziecka osobom niepełnoletnim.
- 10) Odbieranie dzieci przez osoby niepełnoletnie może odbywać się w szczególnie uzasadnionych przypadkach na wyraźne, pisemne oświadczenie woli rodziców lub prawnych opiekunów.
- 11) Rodzice ponoszą pełną odpowiedzialność prawną za osobę niepełnoletnią odbierającą dziecko jak i za odebrane przez nią dziecko.
- 12) Rodzice ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego z przedszkola przez upoważnioną przez nich osobę.
- 13) Osoba odbierając dziecko nie może być pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.
- 14) Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.
- 15) Obowiązkiem nauczycieli lub osoby pełniącej dyżur w szatni jest upewnienie się, czy dziecko jest odbierane przez osobę wskazaną w upoważnieniu.
- 16) Osoba upoważniona w momencie odbioru dziecka powinna posiadać przy sobie dowód osobisty i na żądanie nauczycielki lub osoby pełniącej dyżur w szatni okazać go.
- 17) Rodzice/ opiekunowie zobowiązani są przekazać aktualne telefony kontaktowe.
- 18) Na pierwszym zebraniu organizacyjnym rodzice są informowani o zasadach przeprowadzania i odbioru dzieci.

3. POSTĘPOWANIE W SYTUACJI NIEODEBRANIA DZIECKA Z PRZEDSZKOLA LUB ZGŁOSZENIA SIĘ PO DZIECKO OSOBY NIE POSIADAJĄCEJ UPOWAŻNIENIA

- 1) Dzieci powinny być odbierane z przedszkola najpóźniej do godziny 17.00.
- 2) W przypadku braku możliwości odbioru dziecka z przedszkola (w godzinach pracy przedszkola – szczególne sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania telefonicznego o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru dziecka (rejestr odbioru zgłoszeń telefonicznych - załącznik nr 2).
 - a) Rodzic zgłaszający telefonicznie inną osobę, która nie jest upoważnioną do odbioru dziecka, musi podać jej imię i nazwisko oraz numer dowodu osobistego lub PESEL, aby była możliwość weryfikacji takiej osoby.
 - b) Pracownik przedszkola odbierający zgłoszenie ma obowiązek powtórnego wykonania telefonu do rodzica zgłaszającego sytuację celem potwierdzenia danych osoby upoważnionej telefonicznie.

- c) Osoba bez pisemnego upoważnienia zgłaszająca się po dziecko musi wylegitymować się dokumentem potwierdzającym tożsamość oraz podpisać stosowne oświadczenie (załącznik nr 3).
- 3) W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy przedszkola nauczyciel zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców lub osoby upoważnione do odbioru o zaistniałej sytuacji.
 - 4) W przypadku, gdy pod wskazanymi przez rodziców numerami telefonów (praca, dom, tel. komórkowy) nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka nauczyciel oczekuje z dzieckiem w placówce do 0,5 godziny. Po upływie tego czasu nauczycielka powiadamia dyrektora, który podejmuje decyzję o powiadomieniu Policji z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem.
 - 5) Z przebiegu zaistniałej sytuacji należy sporządzić protokół zdarzenia, podpisany przez świadków, który zostaje przekazany do wiadomości dyrektora, Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców. Całość zdarzenia powinna się odbywać pod nadzorem Policji. Dalsze czynności związane z umieszczeniem dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym podejmuje Policja.
4. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU GDY WYCHOWAWCA PODEJRZEWA, ŻE DZIECKO Z PRZEDSZKOLA ODBIERA RODZIC (OPIEKUN PRAWNY) BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW.
- 1) Nauczycielka stanowczo odmawia wydania dziecka z przedszkola w przypadku, gdy stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na spożycie alkoholu lub przejawia agresywne zachowanie i nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa. W tym przypadku nauczyciel wzywa drugiego rodzica lub inną upoważnioną do odbioru dziecka osobę.
 - 2) Nauczycielka powiadamia dyrektora, który wydaje dyspozycje nauczycielce, mające na celu odizolowanie dziecka od rodzica/ opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu.
 - 3) W przypadku, gdy rodzice/ opiekunowie odmówią odebrania dziecka z przedszkola, lub w przypadku przedłużającej się nieobecności rodziców (po godz. 17.00) dyrektor placówki może po konsultacji z najbliższą jednostką Policji podjąć decyzję o dalszych krokach.
 - 4) Po rozeznaniu przez Policję sytuacji domowej dziecka - dyrektor wspólnie z policją podejmuje decyzję dotyczącą dalszego postępowania w danej sytuacji (np. zabrania dziecka do pogotowia opiekuńczego, czyli do tzw. placówki interwencyjnej).
 - 5) Nauczyciel sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia po zakończeniu działań.
 - 6) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których rodzic, (opiekun prawny odbierający dziecko z przedszkola) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to wychowawca może rozpoznać sytuację domową i rodzinną dziecka i jeżeli zachodzi taka konieczność powiadomić o tym fakcie policję (specjalisty do spraw nieletnich), celem rozeznania sytuacji domowej i rodzinnej dziecka, a następnie powiadamia Sądu Rodzinnego.
 - 7) Po zdarzeniu, dyrektor przedszkola przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu:

- a) wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad określonych w Procedurach bezpieczeństwa dziecka w przedszkolu.
- b) W przypadku, gdy sytuacja zgłaszania się po dziecko rodzica/ opiekuna w stanie nietrzeźwości powtórzy się, dyrektor powiadamia pisemnie policję, terenowy ośrodek pomocy społecznej, wydział rodzinny sądu rejonowego.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ODBIERANIA DZIECKA Z PRZEDSZKOLA PRZEZ RODZICÓW ROZWIEDZIONYCH, ŻYJĄCYCH W SEPARACJI LUB W WOLNYM ZWIĄZKU

- 1) Przedszkole wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli ma on zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
- 2) Jeśli do przedszkola zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, postępuje się zgodnie z tym postanowieniem.
- 3) O każdej próbie odebrania dziecka przez rodzica/opiekuna nieuprawnionego do odbioru, pracownik przedszkola powiadamia dyrektora przedszkola i rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem.
- 4) W sytuacji kryzysowej, np. kłótnie rodziców, wrywanie sobie dziecka, itp. nauczyciel lub dyrektor powiadamia policję.

Procedura III

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELI I CAŁEGO PERSONELU W PRZYPADKU GDY NA TERENIE PRZEDSZKOŁA ZDARZYŁ SIĘ NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK

Nauczyciel:

1. Zapewnia opiekę i w miarę możliwości udziela dziecku doraźnej pomocy przedmedycznej.
2. Powiadamia dyrektora placówki i rodziców/ prawnych opiekunów dziecka o nieszczęśliwym wypadku.
3. Jeśli zachodzi konieczność, wzywa na miejsce lekarza.
4. Gdy zdarzenie nie zagraża życiu dziecka i nie wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej wspólnie z rodzicami ustala dalsze kroki postępowania (postępuje zgodnie z sugestią rodziców).
5. Sporządza notatkę służbową, w której opisuje przebieg zdarzenia.
6. W razie wypadku powodującego ciężkie uszkodzenia ciała, wypadku zbiorowego lub śmiertelnego, dyrektor lub inny pracownik przedszkola, który powziął wiadomość o wypadku podejmuje następujące działania:
 - 1) Niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę.
 - 2) Sprowadza fachową pomoc medyczną.
 - 3) W miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.

Dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik ma obowiązek:

1. Niezwłocznie powiadomić o wypadku rodziców/ prawnych opiekunów dziecka, inspektora BHP, organ prowadzący, radę rodziców, prokuratora i kuratora oświaty.
2. Zabezpieczyć miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych.
3. Powołać zespół powypadkowy, który ustali okoliczności i przyczyny wypadku sporządzić protokół powypadkowy.
4. Zatwierdzić protokół podpisany przez zespół powypadkowy, doręczyć niezwłocznie rodzicom i pouczyć ich o sposobie i trybie odwołania.
5. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadomić niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego

Procedura IV

SAMOWOLNE OPUSZCZENIE TERENU PRZEDSZKOLA PRZEZ DZIECKO

Nauczyciel:

1. Powiadamia o zaginięciu dziecka innych pracowników.
2. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie dzieci pozostałych w grupie.
3. Powiadamia dyrektora przedszkola.
4. Podejmuje akcję poszukiwawczą na terenie przedszkola i poza terenem rozdzielając zadania innym pracownikom. Akcja musi być przeprowadzona sprawnie i szybko.
5. W momencie znalezienia dziecka należy udzielić pomoc pedagogiczną ewentualnie, gdy zachodzi taka potrzeba udzielić pomoc przedmedyczną lub wezwać lekarza, pogotowie.
6. Dyrektor przedszkola powiadamia rodziców dziecka.
7. Dyrektor uruchamia procedurę związaną z wyjaśnieniem zdarzenia i zebrania materiałów i dowodów i podejmuje odpowiednie kroki.
8. W przypadku nieodnalezienia dziecka, gdy nie ma dyrektora na placówce, nauczyciel natychmiast powiadamia policję i zawiadamia o tym fakcie dyrektora przedszkola oraz rodziców/opiekunów dziecka, oraz pozostaje do dyspozycji policji.
9. Dyrektor powiadamia o tym fakcie Kuratora Oświaty, jako organ nadzorujący przedszkole.

Procedura V

OTRZYMANIE INFORMACJI, ŻE ISTNIEJE SYTUACJA, W KTÓREJ DZIECKO JEST ZANIEDBANE, POZOSTAWIONE W DOMU BEZ OPIEKI.

Nauczyciel:

1. Powiadamia osobę zgłaszającą ten fakt o możliwości powiadomienia odpowiednich instytucji (prawnych lub pozaprawnych).
2. Jeżeli osoba powiadamiająca nie chce podejmować działań osobiście powiadamia dyrektora placówki o zaistniałej sytuacji i sporządza notatkę służbową. Dyrektor wspólnie z wychowawcą może podjąć następujące kroki:
 - 1) Rozmowa z rodzicami i wskazanie instytucji udzielających pomoc lub inne wsparcie.
 - 2) Przeprowadza wizytę domową celem określenia sytuacji rodzinnej dziecka; zwraca się do najbliższej jednostki policji z prośbą o rozeznanie w sytuacji rodzinnej i domowej dziecka.
 - 3) W przypadku, gdy nadal sytuacja nie ulega zmianie powiadamiana zostaje najbliższa jednostka policji celem wyjaśnienia, a następnie powiadomienie kieruje się do sądu rodzinnego. W przedszkolu gromadzona jest dokumentacja z podejmowanych działań.

Procedura VI

DZIECKO PRZEWLEKLE CHORE W PRZEDSZKOLU

1. Leki w przedszkolu mogą być podawane w szczególnych przypadkach, po to, aby umożliwić dziecku przewlekłe choremu korzystanie z edukacji przedszkolnej.
2. Zgodę na podawanie leków dziecku może wyrazić nauczyciel, który odbył szkolenie z zakresu postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w przedszkolu.
3. Jeśli nauczyciel wyrazi zgodę na podawanie dziecku leków w przedszkolu należy przestrzegać następujących zasad:
 - 1) zobowiązać rodziców/prawnych opiekunów do przedłożenia pisemnego zaświadczenia lekarskiego o chorobie dziecka i o konieczności podawania mu leków na terenie placówki oraz nazwie leku, sposobie i okresie jego dawkowania,
 - 2) wymagać od rodziców/prawnych opiekunów pisemnego upoważnienia do podawania leków lub podejmowania innych działań,
 - 3) powiadomić dyrektora o sytuacji i przedkładać dokumentację medyczną dziecka oraz upoważnienie rodziców/ prawnych opiekunów,
 - 4) na podstawie zaświadczenia lekarskiego i upoważnienia rodziców/ prawnych opiekunów, dyrektor wyznacza spośród pracowników, za ich zgodą, dwie osoby do podawania leku dziecku, z których jedna podaje lek i odnotowuje ten fakt w rejestrze podawanych leków poprzez zapisanie imienia i nazwiska dziecka, nazwy podanego leku, daty i godziny podania, dawki, a druga nadzoruje w/w czynności: obydwie wyznaczone osoby zobowiązane są potwierdzić fakt podania dziecku leku i nadzorowania tej czynności poprzez złożenie czytelnych podpisów pod sporządzonym rejestrem.

Procedura VII

BEZPIECZEŃSTWO NA PLACU ZABAW, W CZASIE SPACERÓW I ORGANIZOWANYCH WYCIECZEK POZA TEREN PRZEDSZKOLA

1. Nauczyciel w przypadku organizowania zabaw w ogrodzie:
 - 1) wychodzi do ogrodu po uprzednim sprawdzeniu stanu terenu i sprzętu ogrodowego,
 - 2) przestrzega wymogu, aby zabawy były organizowane zgodnie z zasadami bezpiecznego użytkowania ogrodu przedszkolnego umieszczonymi w Regulaminie Placu Zabaw,
 - 3) zobowiązany jest sprawdzić stan liczebny dzieci przed wyjściem do ogrodu i przed powrotem do sali.
2. W przypadku organizowania wycieczki:
 - 1) dyrektor powołuje spośród nauczycieli kierownika wycieczki, którego obowiązkiem jest:
 - a) zobowiązać nauczycieli prowadzących grupę do zebrania pisemnej zgody od rodziców na udział dzieci w wycieczce i do sprawdzenia, czy u dzieci nie występują przeciwwskazania zdrowotne, ograniczające ich uczestnictwo w wycieczce /informacje lub oświadczenia rodziców/opiekunów prawnych/,
 - b) sporządzić program i regulamin wycieczki, listę uczestników, opiekunów, umieścić te informacje w karcie wycieczki i przedstawić do zatwierdzenia dyrektorowi co najmniej na 5 dni przed planowaną wycieczką,
 - c) zapoznać opiekunów grup oraz rodziców/prawnych opiekunów z programem i regulaminem wycieczki,
 - d) powierzyć opiece jednego opiekuna nie więcej niż 15 dzieci,
 - e) dostosować organizację i program wycieczki do wieku, potrzeb, możliwości i zainteresowań dzieci,
 - f) zabrać ze sobą kompletną i sprawdzoną apteczkę pierwszej pomocy,
 - g) czuwać nad przestrzeganiem regulaminu wycieczki a w razie potrzeby dyscyplinować uczestników
 - h) w chwili wypadku koordynować przebieg akcji ratunkowej, ponosić pełną odpowiedzialność za podjęte działania,
 - i) bezwzględnie odwołać wyjazd w przypadku burzy, śnieżycy i innych niesprzyjających warunków atmosferycznych
 - j) nie dopuścić do przewozu dzieci w przypadku stwierdzenia sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu zdrowia i życia.
 - 2) Za organizację i przebieg wycieczki odpowiedzialni są także opiekunowie grup, których obowiązkiem jest:
 - a) znać i przestrzegać program i regulamin wycieczki oraz stosować się do poleceń kierownika wycieczki,
 - b) stale sprawdzać stan liczebny grupy, a zwłaszcza bezpośrednio przed wyjazdem, w dogodnych momentach trwania wycieczki oraz bezpośrednio przed powrotem, a także tuż po powrocie do przedszkola,

- c) dopilnować ładu i porządku przy wsiadaniu do pojazdu i zajmowaniu miejsc,
- d) przestrzegać zasady: nauczyciel wsiada ostatni a wysiada pierwszy,
- e) zwracać uwagę na właściwe zachowanie się dzieci w czasie oczekiwania i przejazdu,
- f) przestrzegać obowiązku wysiadania przez dzieci tylko na parkingach,
- g) zabezpieczyć wyjście na prawe pobocze, zgodnie z obowiązującym kierunkiem jazdy i wyprowadzić w bezpieczne miejsce.

3. W przypadku wyjścia na spacer nauczyciel:

- 1) zapewnia opiekę jednego dorosłego na najwyżej 15 dzieci,
- 2) idzie zawsze od strony ulicy,
- 3) dostosowuje trasę do możliwości dzieci,
- 4) stale sprawdza stan liczebny grupy, zwłaszcza przed wyjściem na spacer, przed powrotem i po powrocie ze spaceru.

Procedura VIII

ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOŻAROWEGO

1. Nauczyciel ma obowiązek wejść pierwszy do sali, zwrócić uwagę na stan techniczny pomieszczenia, sprawdzić czy warunki do prowadzenia zajęć nie zagrażają bezpieczeństwu dzieci.
2. Nauczyciele i pozostali pracownicy przedszkola są zobowiązani:
 - 1) Mieć aktualne szkolenie BHP i znać obowiązujące w placówce stosowne instrukcje i szkolenia.
 - 2) Znać numery telefonów alarmowych, plany ewakuacyjne i oznakowanie dróg ewakuacyjnych.
 - 3) Umieć posługiwać się podręcznym sprzętem gaśniczym i znać obowiązki postępowania na okoliczność różnych zagrożeń w tym pożarowego.
 - 4) W trakcie alarmu pożarowego stosować się do wytycznych zawartych w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Procedura IX

POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA W SYTUACJACH STWIERDZENIA ZAGROŻENIA ŻYCIA DZIECKA WOBEC KTÓREGO PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY LUB INNYCH ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH.

- Regulacje prawne (wybrane) dotyczące postępowania w sytuacjach zagrożenia życia dziecka, oraz będące podstawą rozwiązywania problemu przemocy wobec dzieci

1. Art. 304. 2 Kodeksu Postępowania Karnego Zgodnie z w/w art. instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są zobowiązane:
 - niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję
 - przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Obowiązek ten obciąża dyrektora przedszkola, ponieważ jest on osobą pełniącą funkcję kierowniczą instytucji. Dyrektor powinien w ramach podziału obowiązków zapewnić sobie przepływ informacji od podległych pracowników, aby zgłoszenie nastąpiło niezwłocznie i doszło do podjęcia niezbędnych czynności.

2. Art. 12 Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie- Dz. U. z 2005 r. nr 180 poz. 1493. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny, powinny niezwłocznie zawiadomić o tym policję lub prokuratora.
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 07.01.2003 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach- Dz. U. 2003 nr 11 poz. 114

4. Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci.

Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01. 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem; Ustawa o wychowaniu w trzeźwości.

POJĘCIE: KRZYWDZENIE DZIECKA

Krzywdzenie dziecka to zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie osoby dorosłej, społeczeństwa lub państwa, które negatywnie wpływa na zdrowie dziecka, jego rozwój fizyczny lub psychospołeczny. Krzywdzenie lub maltretowanie dziecka to wszystkie formy fizycznego lub emocjonalnego złego traktowania, zaniedbywania, wykorzystywania seksualnego lub komercyjnego doznane od osoby odpowiedzialnej za dziecko, której ono ufa, lub która ma władzę nad nim skutkujące faktyczną lub potencjalną krzywdą dziecka.

Kategorie krzywdzenia dziecka:

1. Krzywdzenie fizyczne- powoduje ból i różnego rodzaju cierpienia dziecka wobec którego stosowane są np.: kary cielesne, zanurzanie w gorącej wodzie, oparzenia gorącymi przedmiotami, przypalanie papierosami, próby otrucia itp. Podejrzenie, że dziecko jest poddawane przemocy fizycznej mogą budzić: widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ślady po ugryzieniu, siniaki, zadrapania skóry, rany, naderwania małżowiny usznej, złamania kości) których pochodzenie trudno jest wytłumaczyć. Ponadto dziecko boi się rodzica, opiekuna, wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła, podawane przez dziecko wyjaśnienia nie są spójne, logiczne. Rodzic lub opiekun natomiast podaje sprzeczne lub nieprzekonujące wyjaśnienia obrażeń dziecka, bądź w ogóle odmawia rozmowy. Występowanie pojedynczego objawu nie jest dowodem na to, że dziecko doświadcza krzywdzenia. Jeśli jednak symptom powtarza się, bądź kilka występuje jednocześnie, możliwe że mamy do czynienia z przemocą.
2. Krzywdzenie psychiczne/emocjonalne- upokarzanie, odrzucanie, izolowanie, ignorowanie, wyszydzanie, krytykowanie, terroryzowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego jego możliwości, zastraszanie, grożenie dziecku. Dziecko doznające takiej przemocy zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, wykazuje zaburzenia jedzenia- niedojadanie, nadmierne objadanie się, wymioty, samookaleczenie się, ma problemy ze snem, koszmary, strach przed zaśnięciem.
3. Przemoc seksualna - Dziecko doznające wykorzystywania seksualnego jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, unika kontaktu z dorosłymi, opisuje zachowanie osoby dorosłej wskazujące na to, że próbowała je uwieść. Dziecko takie jest przygnębione, wycofane, ma problemy z koncentracją uwagi, zaczyna zachowywać się agresywnie, ma trudności w relacjach z rówieśnikami, odmawia przebijania się w towarzystwie innych. Dziecko takie ma problemy ze snem, przejawia dolegliwości bólowe intymnych części ciała, a także głowy i brzucha. Ma ono problemy np. z siedzeniem, chodzeniem, oddawaniem moczu, kału, częste infekcje dróg moczowo-płciowych, widoczne siniaki na klatce piersiowej, pośladkach, podbrzuszu, udach, oraz otarcia zaczerwienienia, stany zapalne skóry, a także krwawienia. Sygnałem ostrzegawczym jest również zbytnia erotyzacja dziecka, oraz odgrywana przemoc seksualna np. na lalkach, zabawkach.
4. Zaniedbywania bytowe, wychowawcze - Zauważone symptomy u dziecka to: bardzo niska higiena osobista- dziecko brudne, cuchnące, brudne paznokcie,

ubranie, ślady licznych ukąszeń, świerzby. Dziecko takie jest głodne, często choruje, jest zmęczone, apatyczne. Rodzice nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka.

1) Objawy zaniedbania dziecka w wieku przedszkolnym:

- a) fizyczne: niski wzrost, małogłowie, zaniedbane, brudne
- b) rozwojowe: opóźniony rozwój mowy, ograniczony zakres uwagi, niedojrzałość społeczno- emocjonalna, zaburzenia procesów poznawczych i zdolności uczenia się
- c) zachowanie: nadmierna pobudliwość, agresja, impulsywność, powszechna życzliwość, zaburzenia nerwicowe

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELA WOBEC PRZEMOCY W STOSUNKU DO DZIECKA:

- 1. Nauczyciele prowadzą pracę dydaktyczno- wychowawczą i opiekuńczą. Są odpowiedzialni za jakość i wyniki tej pracy, a także za bezpieczeństwo powierzonych im opiece dzieci.
- 2. Odpowiedzialność zawodowa - podejmowanie działań wobec dzieci krzywdzonych.
- 3. Odpowiedzialność opiekuńczo- wychowawcza - świadomość nauczycieli wobec następstw przemocy i zaniedbywania (zaburzenia osobowości, emocjonalne) ze strony rodziców oraz potrzebę przeciwdziałania takim zagrożeniom.
- 4. Odpowiedzialność społeczna - odpowiedzialność przedszkola jako instytucji.
- 5. Odpowiedzialność edukacyjna.
- 6. Odpowiedzialność polityczna - obowiązujące w Polsce prawo

DZIAŁANIA NAUCZYCIELA, DYREKTORA W SYTUACJI KRZYWDZENIA DZIECKA.

Każdy ujawniony problem krzywdy dziecka należy traktować indywidualnie i ze szczególną troską o jego bezpieczeństwo. Nauczyciel ma możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka, oraz zmian w jego zachowaniu.

- 1. Podejrzanie, że dziecko jest krzywdzone, wobec niego używa się przemocy.
- 1) Wczesna identyfikacja przypadków krzywdzenia dziecka - nauczyciel dokonuje obserwacji wyglądu, zachowania dziecka np. liczne siniaki, zadrapania.
- 2) Rozmawia z dzieckiem dowiaduje się o szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej, wspiera go, buduje dobre relacje z nim, informuje o konieczności kontaktu z rodzicami.
- 3) Zgłoszenie przypadku krzywdzenia dziecka lub uzasadnionego podejrzenia do dyrektora placówki.
- 4) Wstępna diagnoza sytuacji dziecka i rodziny zawarta w Karcie dziecka krzywdzonego (zawierającej opis zachowania się dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że dotknięte jest przemocą lub zaobserwowane objawy i obrażenia).
- 5) Dyrektor nawiązuje kontakt z rodzicami i rozmawia z nimi, informuje o stanie dziecka i prosi o wyjaśnienie ujawnionych obrażeń.

- 6) Zgłoszenie przypadku krzywdzenia dziecka lub uzasadnionego podejrzenia do odpowiedniej instytucji. Zgodnie z art. 304 2 k.p.k dyrektor powinien niezwłocznie powiadomić prokuraturę lub policję, oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.
- 7) W przypadku stwierdzenia, że dziecko doznało przemocy fizycznej, emocjonalnej w rodzinie, dyrektor wzywa np. pogotowie w celu udzielenia pomocy medycznej dziecku, oraz uzyskania zaświadczenia o jego stanie zdrowia.
- 8) Dyrektor(nauczyciel) sporządza notatkę (protokół) opisujący wygląd dziecka, dolegliwości i w dalszym ciągu dokonuje jego obserwacji w przedszkolu.
- 9) Dyrektor nawiązuje współpracę z instytucjami w zakresie monitorowania sytuacji dziecka w rodzinie: np. pracownik socjalny w celu uzyskania danych o sytuacji rodzinnej z wywiadu środowiskowego, dzielnicowy w celu uzyskania danych o ewentualnych interwencjach, psycholog, kurator sądowy w celu uzyskania danych o nadzorze, prokuratura.
- 10) Nauczyciel, wykwalifikowani specjaliści (psycholog, pedagog, terapeuta) udzielają pomocy dziecku, rodzicom, organizują i prowadzą działania reedukacyjne, terapeutyczne w specjalistycznych poradniach np. Psychologiczno-Pedagogicznej, innych instytucjach.
- 11) W przypadku podwyższonego ryzyka występowania przemocy w rodzinie prowadzone są działania prewencyjne.
- 12) Prowadzenie ogólnej profilaktyki zjawiska.

Sformułowanie uniwersalnej strategii postępowania nie jest możliwe. Wiele elementów składających się na konkretną sytuację decyduje o trafności podejmowanych działań. Ważne jest oczywiście, z jaką sytuacją dziecka mamy do czynienia. Co nas zaniepokoiło w relacjach dziecka z jego najbliższymi? Czy zdrowie i życie dziecka jest zagrożone? Czy sprawcami krzywdy są oboje rodzice, czy też można z jednym z nich współpracować, próbując zmienić sytuację dziecka. Wychowawca przedszkolny jest jedną z osób zobowiązanych do szczególnej ochrony dziecka i powinien zdecydowanie występować jako jego rzecznik. Współpraca z prawnymi opiekunami dziecka jest punktem wyjścia do stworzenia mechanizmów zapobiegania dalszemu krzywdzeniu dzieci w wieku przedszkolnym. Stąd m.in. tak istotne są - w miarę możliwości - częste i bezpośrednie kontakty nauczyciela z rodzicami. Opisane wcześniej zachowania rodziców wobec dziecka, oraz zauważone przez nauczyciela objawy u dziecka są jasnym i oczywistym sygnałem do podjęcia odpowiednich działań przez nauczyciela, dyrektora przedszkola.

Procedura X

ZAUWAŻENIE NA TERENIE PRZEDSZKOLA NIEBEZPIECZNYCH PRZEDMIOTÓW

Nauczyciel:

1. Podejmuje działania uniemożliwiające dzieciom kontakt z niebezpiecznymi przedmiotami lub środkami.
2. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza przedmioty i rzeczy przed dostępem do nich osób niepowołanych.
3. Jeżeli są to przedmioty przyniesione przez dziecko, przeprowadza z rodzicami rozmowę celem zobowiązania ich do dokładniejszego pilnowania i sprawdzania co dziecko zabiera z domu do przedszkola.
4. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora przedszkola.
5. Sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia po zakończeniu działań interwencyjnych.
6. W celu wyeliminowania ponownego wystąpienia zagrożenia należy przeprowadzić wspólnie z radą pedagogiczną analizę zaistniałych zdarzeń i wprowadzić środki zapobiegawcze. W przypadku niemożności usunięcia zagrożenia należy wyprowadzić dzieci, powiadomić dyrektora i odpowiednie służby (straż pożarną, policję). W trakcie prowadzenia akcji przez w/w służby podporządkować się kierującym akcją.
7. W przypadku znalezienia na terenie przedszkola broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie przedszkola osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

Procedura XI

PODEJRZENIE, ŻE W PRZEDSZKOLU MOGĄ ZNAJDOWAĆ SIĘ ŚRODKI ODURZAJĄCE

- 1. Dotyczy przypadku znalezienia na terenie przedszkola substancji przypominającej wyglądem narkotyku**
 - 1) Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
 - 2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora przedszkola, wzywa policję.
 - 3) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
- 2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że dziecko posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyku**
 - 1) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, dyrektora itp.) ma prawo żądać, aby dziecko przekazało mu tę substancję, pokazało zawartość kieszeni (własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani innych rzeczy należących do dziecka – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

- 2) O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora przedszkola oraz rodziców/opiekunów dziecka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 3) Jeżeli dziecko wyda substancję, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo dziecko nabyło substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA!

- Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:
 - posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
 - wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
 - udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
 - wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.
- W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez dziecko, które nie ukończyło 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny.

3. W przypadku uzyskania informacji, że dziecko jest pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających

- 1) Osoba uzyskująca informację przekazuje ją wychowawcy danego dziecka.
- 2) Wychowawca informuje o fakcie dyrektora przedszkola.
- 3) Wychowawca wzywa do przedszkola rodziców (prawnych opiekunów) dziecka i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje rodziców bezwzględnie do szczególnego nadzoru. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 4) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do przedszkola, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor przedszkola pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- 5) Podobnie, w sytuacji gdy przedszkole wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor przedszkola powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.